2024/2123

1.8.2024.

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2024/2123

od 26. srpnja 2024.

o postojanju prekomjernog deficita u Mađarskoj

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 126. stavak 6.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir primjedbe koje je dala Mađarska,

budući da:

(1) Člankom 126. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je da države članice izbjegavaju prekomjerni državni deficit.

(2) Pakt o stabilnosti i rastu temelji se na cilju dobrih i održivih javnih financija kao sredstvu za jačanje uvjeta za stabilnost cijena i za snažan, održivi i uključiv rast koji se temelji na financijskoj stabilnosti, čime se doprinosi ostvarivanju Unijinih ciljeva za održiv rast i zapošljavanje.

(3) Postupkom u slučaju prekomjernog deficita na temelju članka 126. UFEU-a, kako je pojašnjeno Uredbom Vijeća (EZ) br. 1467/97 ([1]) koja je dio Pakta o stabilnosti i rastu, predviđa se donošenje odluke o postojanju prekomjernog deficita. Protokolom br. 12 o postupku u slučaju prekomjernog deficita priloženim Ugovoru o Europskoj uniji i UFEU-u utvrđuju se daljnje odredbe o provedbi postupka u slučaju prekomjernog deficita. Uredbom Vijeća (EZ) br. 479/2009 ([2]) utvrđuju se detaljna pravila i definicije za primjenu tih odredaba. Reformirani okvir gospodarskog upravljanja Unije, koji je stupio na snagu 30. travnja 2024., uključuje Uredbu Vijeća (EU) 2024/1264 ([3]), koja je izmijenila Uredbu (EZ) br. 1467/97. Budući da Vijeće još nije utvrdilo kretanje neto rashoda za Mađarsku, Komisija ne može ocijeniti usklađenost s kriterijem duga u skladu s novim pravilima. Stoga se ova Odluka odnosi samo na prekoračenje udjela državnog deficita u bruto domaćem proizvodu (BDP) u odnosu na referentnu vrijednost iz UFEU-a od 3 % BDP-a, u skladu s postojećim pravnim odredbama.

(4) Člankom 126. stavkom 5. UFEU-a predviđeno je da, ako Komisija smatra da u nekoj državi članici postoji ili bi se mogao pojaviti prekomjerni deficit, ona toj državi članici upućuje svoje mišljenje i o tome izvješćuje Vijeće. Komisija je, uzevši u obzir svoje izvješće od 19. lipnja 2024. koje je donijela na temelju članka 126. stavka 3. UFEU-a i mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora na temelju članka 126. stavka 4. UFEU-a, zaključila da u Mađarskoj postoji prekomjerni deficit. Komisija je stoga 8. srpnja 2024. to mišljenje uputila Mađarskoj i o tome obavijestila Vijeće.

(5) Člankom 126. stavkom 6. UFEU-a predviđeno je da Vijeće prije nego što na temelju sveobuhvatne procjene odluči postoji li prekomjerni deficit razmatra sve primjedbe koje dotična država članica želi dati. Kada je riječ o Mađarskoj na temelju sveobuhvatne procjene izvedeni su niže navedeni zaključci.

(6) Prema podacima koje je Komisija (Eurostat) potvrdila 22. travnja 2024., deficit opće države u Mađarskoj dosegnuo je 6,7 % BDP-a u 2023., a dug opće države 73,5 % BDP-a. Komisija je u svojem izvješću na temelju članka 126. stavka 3. UFEU-a zaključila da premašivanje deficita iznad referente vrijednosti iz UFEU-a od 3 % BDP-a u 2023. nije iznimno jer nije posljedica neuobičajenog događaja ni ozbiljnog gospodarskog pada u smislu Pakta o stabilnosti i rastu. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. premašivanje referentne vrijednosti iz UFEU-a također nije privremeno, a predviđa se da će deficit opće države u 2024. i 2025. ostati iznad 3 % BDP-a. Ukratko, deficit u 2023. nije bio blizu referentne vrijednosti iz UFEU-a od 3 % BDP-a, nego iznad nje. Prekoračenje se ne smatra ni iznimnim, kako je definirano u UFEU-u i Paktu o stabilnosti i rastu, ni privremenim. Stoga kriterij deficita kako je definiran u UFEU-u i Uredbi (EZ) br. 1467/97 *prima facie* nije ispunjen.

([1]) Uredba Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L 209, 2.8.1997., str. 6.).

([2]) Uredba Vijeća (EZ) 479/2009 od 25. svibnja 2009. o primjeni Protokola o postupku u slučaju prekomjernog deficita priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice (SL L 145, 10.6.2009., str. 1.).

([3]) Uredba Vijeća (EU) 2024/1264 od 29. travnja 2024. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

(7) Prema mađarskom Programu konvergencije za 2024. planira se da će deficit opće države dosegnuti 4,5 % BDP-a u 2024. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. navodi se deficit od 5,4 % BDP-a u 2024., što nije blizu referentne vrijednosti iz UFEU-a od 3 % BDP-a, nego iznad nje. Te dvije projekcije prvenstveno se razlikuju zbog većeg predviđenog osnovnog rasta rashoda u Komisijinoj prognozi, posebno u pogledu plaća u javnom sektoru, intermedijarne potrošnje i tekućih transfera. Komisija također predviđa nešto manji prihodi od socijalnih doprinosa i poreza na proizvodnju i uvoz u 2024.

(8) U skladu sa zahtjevima iz članka 126. stavka 3. UFEU-a, Komisija je u svojem izvješću analizirala i sve relevantne čimbenike iz tog članka. Kako je utvrđeno u članku 2. stavku 4. drugom podstavku Uredbe (EZ) br. 1467/97, ako pri procjeni usklađenosti na temelju kriterija deficita udio državnog duga u BDP-u premaši referentnu vrijednost, ti relevantni čimbenici uzimaju se u obzir u koracima nakon izvješća na temelju članka 126. stavka 3. UFEU-a koji dovode do odluke o postojanju prekomjernog deficita samo ako je, prije nego što se ti relevantni čimbenici uzmu u obzir, deficit opće države i dalje blizu referentne vrijednosti i ako je prekoračenje referentne vrijednosti privremeno. U slučaju Mađarske taj dvostruki uvjet nije ispunjen. Stoga relevantni čimbenici nisu uzeti u obzir u koracima koji su doveli do ove Odluke.

(9) S obzirom na to da je rok za podnošenje nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova 20. rujna 2024., a koji se rok može produljiti u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]), okvirno do 15. listopada 2024., što je datum za podnošenje nacrta proračunskih planova država članica europodručja, Vijeće prima na znanje da će se sljedeći korak u postupku, naime preporuka Komisije za preporuku Vijeća na temelju članka 126. stavka 7. UFEU-a o smanjenju prekomjernog deficita, poklopiti s mišljenjima Komisije o nacrtima proračunskih planova država članica europodručja na temelju članka 7. Uredbe (EU) br. 473/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]). Tim se pristupom osigurava dosljednost između proračunskih zahtjeva u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita i kretanja prilagodbe utvrđenih u nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima. Kako bi se omogućila takva dosljednost i izbjegli nedostaci u nadzoru u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita, potrebno je pravodobno dostaviti nacionalne srednjoročne fiskalno-strukturne planove. Taj bi se raspored trebao smatrati iznimnim te povezanim s prelaskom na novi okvir, pa stoga ne takvim kojim se postavlja presedan. Vijeće prima na znanje i da će se, u slučaju nepravodobnog podnošenja nacionalnog srednjoročnog plana, u preporuci Komisije za preporuku Vijeća na temelju članka 126. stavka 7. UFEU-a primijeniti referentni smjer kretanja koji je Komisija dostavila državi članici i koji je utvrđen u skladu s Uredbom (EU) 2024/1263,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Iz sveobuhvatne procjene proizlazi da u Mađarskoj postoji prekomjerni deficit zbog neusklađenosti s kriterijem deficita.

Članak 2.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Mađarskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. srpnja 2024.

Za Vijeće

Predsjednik

BÓKA J.

([4]) Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 (SL L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([5]) Uredba (EU) br. 473/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o zajedničkim odredbama za praćenje i procjenu nacrta proračunskih planova i osiguravanje ispravljanja prekomjernog deficita država članica u europodručju (SL L 140, 27.5.2013., str. 11.).